

Pyhäjoen kunnan maankäyttöstrategiaraporttiin päiv. 4.2., 17.2. ja 20.2.2020 sekä maankäytön toteuttamishjelman luonnokseen päiv. 4.2., 17.2. ja 20.2.2020

YLEISTÄ

Maankäyttöstrategiaan on kirjattu että: **Maankäyttöstrategian laatiminen toteutetaan vuorovaikutteisena prosessina. Strategiaprosessissa keskeistä on ohjausryhmätyöskentely, kunnanvaltuuston kuuleminen sekä sidosryhmähaastattelut. Ja ... muiden sidosryhmien tiedottamiseksi ja strategiaraportti asetetaan kommentoitavaksi kunnan internetsivuille.**

Edellä luetellut toimenpiteet ja tavoitteet eivät toteudu, koska julkisesti kommentoitavaksi on annettu vain strategiatiivistelmä 7.2.2010 eikä toteuttamishjelmaa ole esitetty ollenkaan.

Lauantain Kuulumissa (la 27.2.) annetaan ymmärtää, että ohjausryhmä ottaa mielellään vastaan kuntalaisten mielipiteitä, mutta mielipiteiden antamiseen ei kuitenkaan anneta tosiasiasa mahdollisuutta, koska palautteen jättöaika on päätymässä jo ma 1.3.

Sidosryhmähaastatteluissa olisi tullut huomioida kaikki kylät ja erityisesti Parhalahti, koska KK1 painottuu voimaakasti juuri Parhalahden kylän tilanteen muuttumiseen. Sidosryhmävalinta on outo, koska kuntalaisten tasapuolista kohtelua ei ole mitenkään toteutettu. Sidosryhmiin ja lausunnon antajiin on aivan oikein luettu myös ulkopuolisia tahoja mm. TE-keskus, Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskus, Pohjois-Pohjanmaan liitto ja Tiehallinto, mutta muita tärkeitä, kuten Metsähallitus, osakaskunnat, kylät ja yhdistykset on jätetty ulkopuolelle. Sitä vastoin Raahen seudun yrityspalvelut, Raahen kauppakamariosasto, Fennovoima Oy on katsottu riittävän tärkeiksi.

Maankäyttöstrategian laadinnassa on kiirehditty, mikä näkyy asian valmistelun ja tavoittelun, hyvän hallintotavan mukaisen vuorovaikutteisen prosessin monina puutteina. Maankäyttöjaosto teki jo 30.1.2007 esityksen maapoliittisen ohjelman laatimisen aloittamisesta osana kunnan strategista suunnittelua ja kunnanhallitus hyväksyi esityksen 12.2. 2007. Nyt kun ohjelman laatiminen viimein käynnistettiin uudella kh:n päätöksellä 25.5.2009, pitää huomioida, ettei muutaman kuukauden viivästyminen asetetusta aikataulusta ole ratkaisevaa toteutuksen kannalta, muutoin kuin positiivisessa mielessä. Laajemmalla tiedottamisella ja kuulemisella päästään parempaan, hyvässä ja riittävän laajassa vuorovaikutteisessa yhteistyössä aikaansaatuun lopputulokseen. Onko kiirehtiminen perusteltua, koska kyseessä on tulevaisuuden suunnittelu, jonka toteuttaminen voi käytännössä alkaa vasta kun ydinvoimalahakemukset on käsitelty ja päätös Pyhäjoen osalta on ratkennut?

Esitämme, että strategiaraportti kokonaisuudessaan ja toteuttamishjelma 2010-2025 esitellään yleisötilaisuudessa tai kylätilaisuuksissa, koska kylien kehittämiseen tähtäävä projekti on parasta aikaa meneillään. Tämän jälkeen strategiaraportti ja toteuttamishjelma tulee laittaa nähtäville lausuntoja varten siten, että kaikki osalliset, esimerkiksi yritykset, maanomistajat, kylät, osakaskunnat, yhdistykset ja muut toimijat kunnassa voivat halutessaan antaa lausunnon oikeiden asiakirjojen perusteella.

PYHÄJOEN KUNNAN MAANKÄYTTÖSTRATEGIA

LÄHTÖKOHTA

Strategian lähtökohdiksi on kirjattu valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet, voimassa olevan maakuntakaavan visiot, yleistavoitteet ja suunnittelumääräykset. Nämä eivät toteudu KK1 – Kasvuvoima mukaisessa strategiassa.

NYKYTILANNE

VIRKISTYS JA MATKAILU

Koska Fennovoiman hankkeen myötä Hanhikivi ja Hanhikiven alue ovat nousseet valtakunnan tietoisuuteen, on alue merkittävä myös Pyhäjoen nähtävyyksien joukossa ja alue on syytä kirjata siten myös raporttiin. Alueen säilyminen on myös turvattava kaikissa olosuhteissa vahingoittumattomana, virkistys- ja matkailukäyttöön soveltuvana.

LUONTOARVOT JA KULTTUURIYMPÄRISTÖ

Pyhäjoen aiempi imago rakentui luontoarvojen varaan ("Luontokunta Pyhäjoki"), jonka toteutumiseen on yhä suuremmat mahdollisuudet sitä mukaa kun suuremmissa kunta- ja kaupunkikeskuksissa luonnontilaisen ympäristön osuus pienenee ja luonto- ja ympäristöarvojen merkitys korostuu. Kuluva vuosi on YK:n luonnon monimuotoisuuden vuosi ja Pyhäjoen Hanhikiven alue on viimeaikaisten, asiantuntijoiden laatimien selvitysten perusteella todettu erittäin edustavaksi ja merkittäväksi luonnon monimuotoisuuden alueeksi. Suojeltujen alueiden ja nyt myös YYA-selvitysten myötä arvokkaiksi todettujen alueiden kehittämiseen ja säilyttämiseen on kiinnitettävä erityistä huomiota. Voimassaolevan maakuntakaavan Hanhikiven luokaavamerkin (luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue) alueet on lisättävä tähän luetteloon.

TAVOITTEET, SWOT-ANALYYSI

Ohjausryhmän mielipide on epäilemättä ollut, että Hanhikivi olisi 'ydinvoimalan paras sijoituspaikka'. Tämä "slogan" lienee tehty mainostarkoituksessa, eikä sille ole perustetta eikä myöskään näyttöä siitä, miten alueita olisi verrattu. Sitä vastoin esim. ympäristökeskuksen (27.11.2009) ja ympäristöministeriön (21.12.2009) lausunnoissa on selkeästi vertailtu eri laitospaikkoja ja todettu Hanhikivi huonoimmaksi. Ydinvoimalan voidaan näin ollen katsoa olevan itsessään uhka alueen kestäväälle kehitykselle ja luonnon monimuotoisuudelle.

Ohjausryhmän ja sidosryhmien haastatteluja korostetaan ja haastattelujen on mainittu olevan liitteenä. Liite puuttuu.

TAVOITTEET 2025

Tässä esitetyt luvut on ohjausryhmä määritellyt ja ne ovat ydinvoimalaskenaarion osalta varsin optimistiset, verrattuna esim. Eurajoella toteutuneisiin [Olkiluoto 1:n ja 2:n vakinaisista työntekijöistä (yhteensä n. 450) vain 27 % (n. 122) asuu Eurajoella, 60 % asuu Raumalla ja loput Porissa ja muualla. Olkiluoto 3:n työmaan väestä 75 % on vierasmaalaisia. Eurajoen puolen parakkikylässä asuu haalaripuolen vierastyövoima, työnohjoportaan ranskalaiset asuvat Raumalla ja saksalaisinsinööreistä suurin osa asuu Porissa. Vain ranskalaiset ovat tuoneet perheitä mukanaan. Alihankkijoiden ja vuosihuolto- ja muun väliaikaisen huoltoväen panosta ei voida laskea talousalueelle pysyvästi tulevaksi, koska he viiptyvät alueella vain lyhyitä aikoja.]. KK1:n osalta on huomioitava, että asetetut väestönkasvutavoitteet saattavat jäädä saavuttamatta.

Muut tavoitteet:

"Pyhäjoen kunnanvaltuusto on hyväksynyt vision vuodelle 2015:

Pyhäjoen kunta on omaleimainen itsenäinen kunta, jonka asukkaat, yritykset ja eri yhteisöt ovat tyytyväisiä ja luottavat tulevaisuuteensa. Seutukunnan elinvoimaa vahvistetaan kaikkia osapuolia hyödyttävällä kuntayhteistyöllä.

"Kunnan toiminta-ajatus:

Pyhäjoen kunta hoitaa yhteistyössä asukkaistensa kanssa toimeentuloon, elämisen laatuun, hyvinvointiin ja palveluihin vaikuttavat asiat siten, että Pyhäjoki säilyy elinvoimaisena ja haluttuna kotipaikkana kaikenikäisille.

Milloin nämä visiot ja toiminta-ajatukset on hyväksytty ja miksi niitä ei ole noudatettu?

MAANKÄYTTÖSTRATEGIA

Tavoitetila 1. KK1, KASVUVOIMA

Tässä ei ole huomioitu, että maakuntakaavassa Ollinmäen teollisuusalue jää ydinvoimalaitossuojavyöhykkeen sisälle, eikä alueelle näin ollen voisi osoittaa uutta merkittävää teollisuutta.

Myös Parhalahden kylällä rakentaminen olisi rajoitettua ja tarkasti säänneltyä. *"Hanhikiven ydinvoimalan osayleiskaava mahdollistaa Parhalahden kylän kasvamisen 600–620 asukkaan kyläksi, nykyisen Parhalahden osayleiskaavan ennusteen mukaisena".*

Tavoitetila 1:ssä ei voi kirjata ko. kasvutavoitetta pysyvän asutuksen osalta, koska se ei voisi toteutua edes STUK:n määräysten mukaan (enint. 200 vakituista asukasta) ja kokemukset nykyisiltä ydinvoimalapaikkakunnilta osoittavat, ettei ydinvoimalan läheisyys ole houkutteleva tekijä uutta asutusta ajatellen. Yleensä noin 20–50 km:n etäisyys ydinvoimalasta koetaan vasta mielekkääksi asuinetaisyydeksi, myös ydinvoiman kannattajien mielestä.

Ydinvoimamaakuntakaavan kaavamääräys: *"Suojavyöhykkeeseen kuuluvalla alueella ei saa suunnitella sijoitettavaksi uutta tiheää asutusta, sairaaloita tai laitoksia, joissa käy tai oleskelee huomattavia ihmismääriä tai sellaisia merkittäviä tuotannollisia toimintoja, joihin ydinvoimalaitoksen onnettomuus voisi vaikuttaa. Loma-asutuksen tai vapaa-ajan toiminnan sijoittamista suunniteltaessa alueelle tulee varmistua, etteivät edellytykset asianmukaiselle pelastustoiminnalle vaarannu.*

Aluetta suunniteltaessa tulee Säteilyturvakeskukselle ja pelastusviranomaiselle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen."

Ydinvoimastrategiassa voidaan jättää pois maininta *"Pyhäjoki on elinvoimainen maatalouspitäjä... jne"*. Edellytykset sille, että maatalous säilyisi vahvana, heikkenevät ydinvoimala-alueen imagon vuoksi. Sama vaikutus kohdistuu matkailuun. Päiväkävijöitä mahdollisessa vierailukeskuksessa ehkä olisi, mutta luontomatkailu ja sen ympärille rakentuva yritystoiminta mitä ilmeisimmin jäisi toteutumatta. Ydinvoima ei istu maaseutumaisen, elinympäristönä viihtyisän luontokunnan imagoon.

Tavoitetila 2. KK2, JUURET

on itse asiassa tärkeämpi ja vaativampi kehityskuva, joka puitteissa on kuitenkin hyvät mahdollisuudet korjata nyt vajaan kolmen vuoden aikana aiheutuneita ja aiheutettuja vahinkoja, jotka pääosin ovat kohdistuneet Parhalahden kyläalueeseen, mutta heijastuneet myös koko kuntaan ja Raahen lähialueelle.

Tällä strategialla on todellinen mahdollisuus toteutua, joten sen kehittämiseen on syytä paneutua tarkemmin. Pyhäjoen vetovoimatekijä voi olla ja on LUONTO ja sen monimuotoisuus. Tätä on korostettava ja se on huomioitava!

"Luontomatkailu on globaalisti tiettävästi maailman kasvavin matkailunala." (MEK, Matkailun edistämiskeskus?)

Kehittämisaalueeseen on syytä merkitä laaja luonnon monimuotoisuuden alue, jolla on voitava kehittää esimerkiksi luonto- ja erämatkailua, luonnon virkistyskäyttöä, opastettua liikumista, merkittyjä reittejä. Tutkimusten mukaan kasvavimmat luontoaktiviteetit pitkällä aikavälillä ovat suomalaisilla: mökkeily, kalastus, kävely ja lenkkeily, retkeily, hiihto, veneily, laskettelu, luontoharrastus, metsästys ja marjastus; ulkomaalaisilla: sauvakävely, luonto-opastukset (keskukset), lintujen tarkkailu ja retkeily.

Esimerkki siitä, mitä sidosryhmähaastattelussa olisi voinut nousta esiin, jos ne olisi toteutettu kyllillä:

Hanhikiven luonto- ja retkeilyalue

- Luonnonsuojelualueiden ja luontokeskusten kävijämäärät ovat jatkuvassa kasvussa, Kävijämäärät kaksinkertaistuneet 2000-luvulla. Vuonna 2007 kävijöitä lähes 1.6 miljoonaa (Lähde: Ympäristökeskus 2009)
- Maankohoamisrannikon luontotyyppin ja sillä esiintyvien eliö- ja kasvilajien suojele, retkeily, opetus ja tutkimus
- luontopolkuverkosto
- eri pituisia lenkkejä, herkimmille osille pitkospuut, hiihtoreittejä, yhtenäinen rantavaellusreitti Raahesta etelään, nuotiopaikkoja, laavut, •maihinnousupaikat, •autiotupa
- Jakokunnan vuokramökki Kultarannassa, uimarannan kunnostus

Luontomatkailu: kalastus, metsästys, metsä, merenranta, joki

Pyhäjoki kalastuskohteena,

- Merikalastus, verkot, rysät, pilkkiminen jne.
- Jokikalastus, •Vapakalastus,
- Aloite rantojen siistimisestä ja kunnostamisesta tehty jo 20 v. sitten.

Melonta ja veneily•Liminkaojaan kanoottireitti, kanoottien vuokraus- ja kuljetuspalvelu, merimelonta (Kalajoki-Pyhäjoki-Raahe)**Pyhäjoki lintumatkailukohteena**•Opastetut lintuviikot oheistapahtumineen keväisin ja syksyisin, Lintutornin palvelujen kehittäminen

Kulttuurihistoriallisten kohteiden hyödyntäminen•Esim. kalarannat, Pähkinäsaaren rauhan rajakivi, iso viha jne.

•**Kulttuurituotteita:** retkiä, tapahtumia, teatteria, näyttelyitä, kilpailuita jne.

Kyläidyllien hyödyntäminen”Elävien maaseutukylien Pyhäjoki”, Maatilamatkailu, •Jakokuntien vuokramökit, •Suoramyyntipiste paikallisille tuotteille, •naudanliha, peruna, luomuvilja jne.

Parhalahden – Liminkakylän alue sopii hyvin LUMO-alueeksi (luonnon monimuotoisuus) ja luonnon monikäyttöalueeksi.

Toteuttamisohjelma, luonnos 20.2.2010

Koska toteuttamisohjelmassa hyödynnetään maankäyttöstrategiatyön päätöksenteko- ja vuorovaikutustilanteita, pätevät ohjelmaan samat strategian valmistelussa todetut puutteet vuorovaikutuksesta ja mahdollisuudesta palautteiden antamiseen.

Myös toteutusohjelmaa valmisteltaessa on huomioitava etenkin ne ihmiset, joita ohjelma varsinaisesti koskettaa, eli kuntalaiset.

Yleistä

Tässä kohdassa on syytä mainita myös Parhalahden rantayleiskaava, jonka valmistelu keskeytettiin ydinvoimalahankkeen myötä keväällä 2008. Rantayleiskaavaa oli tuolloin valmisteltu ehdotusvaiheeseen myös Parhalahden osalta.

KYLÄALUEET

Kohtaan on syytä lisätä myös Parhalahden Hanhikiven alueen merkitys valtakunnallisesti ja alueellisesti tärkeänä luonnon monimuotoisuusalueena ja jopa kansainvälisesti merkittävänä lintualueena, jonka arvo on huomioitavissa ja hyödynnettävissä siinä tapauksessa, ettei ydinvoimalaa rakenneta. (Vahvistetussa maakuntakaavassa LUO merkinnällä osoitetut alueet)

Parhalahti

Tässä kohdassa hyvä mainita myös Parhalahden koulu.

HAJA-ALUEET

... Raahan läheisyydelläkään ei ole ollut kovin suurta vaikutusta Pyhäjoella tapahtuvaan rakentamiseen, koska Parhalahden kasvu ei ole ollut osayleiskaavassa ennakoitun mukaista. Tähän lienee vaikuttanut eniten viimeisten 2.5 vuoden aikana ydinvoimalahankkeen johdosta vallinnut epävarmuus kylän tulevaisuudesta, joka on syytä kirjata.

LOMA-ASUMINEN

Tässä kohdassa syytä huomioida, että koko Parhalahden alue poistettiin rantayleiskaavasta 2008.

TYÖPAIKKA- JA MATKAILUALUEIDEN RAKENTAMINEN

Tässä kohdassa huomioitava, että Ollinmäen, joka on suunniteltu ja infraltaan pitkälle toteutettu kunnan tärkein työpaikka-alue yritys- ja teollisuustoimintaa varten (vapaita tontteja yrityksille 22 kpl) on kokonaisuudessaan suunnitellun ydinvoimalan 5 km:n suoja-alueen sisäpuolella, eikä alueelle voida merkittävästi osoittaa uutta teollista toimintaa. Jos ydinvoimala toteutuisi, jouduttaisiin suunnittelemaan ja hankkimaan uusia alueita ko. tarkoituksiin.

"Matkailuelinkeinon merkitys Pyhäjoella ei ole niin suuri, kuin se voisi esimerkiksi ympäristön ja luonnonolosuhteiden kannalta olla. Matkailuun liittyvää rakentamista kunnassa on vähän." Kehitystä tähän ja luonnon monimuotoisuuden ja monikäytön tukemiseen ja hyödyntämiseen voidaan toteuttaa KK2:ssa.

MAANHANKINNAN KEINOT

Lunastaminen

Tässä kohdassa pitää kirjata, että:

Tarve lunastusten käyttöön raakamaan hankinnassa **ydinvoimalaitosalueen ja 5 km:n suoja-alueen ulkopuolella** saattaa lisääntyä, jos ydinvoimalaitos tulee Hanhikiven alueelle ja kuntaan tarvitaan nopeasti uusia rakentamismahdollisuuksia.

Perustelu: Kunta ei voi pakkolunastaa alueita yksityisen yrityksen tarpeisiin, tässä tapauksessa Fennovoiman puolesta, koska lunastusoikeus voidaan MRL 99.3 §:n nojalla myöntää kunnalle alueelle, joka on yleiskaavassa osoitettu

- 1) liikenneväyläksi
- 2) asuntorakentamiseen tai siihen liittyvään yhdyskuntarakentamiseen ja jota tarvitaan kunnan suunnitelmanmukaiseen yhdyskuntakehitykseen sekä
- 3) alueen, joka on tarkoitettu kunnan tai kuntayhtymän laitokselle tai muihin näiden tarpeisiin. Asuntorakentamiseen tai siihen liittyvään yhdyskuntarakentamiseen lunastettavaan alueeseen voi sisältyä myös virkistys- ja suojelualuetta.

Maankäyttöstrategian ja toteuttamishjelman laatimisella ei ydinvoimalan rakentamista voida muuttaa KUNNAN suunnitelmalliseksi kehittämiseksi, koska kyseessä ei ole kunnan hanke.

Myöskään Fennovoiman Pyhäjoelle kohdistuvan hankkeen ei voida katsoa olevan yhteiskunnan kannalta ainoa vaihtoehto toteuttaa energian tuotantoa, koska:

- 1) valtakunnallisen energiasstrategian, maakunnallisen strategian mukaan painotetaan uusiutuvien energiatuotantomuotojen käyttöä
- 2) vireillä on 2 muuta hakemusta ydinvoimalan rakentamiseksi (valmiiksi niille varatuille ja kaavoitetuille alueille) ja
- 3) Fennovoima hakee lupaa kahdelle vaihtoehtoiselle paikalle, jossa nähtävästi Simon vaihtoehdossa maanhankintaongelmaa ei ole.

ASUMISEN TAVOITTEET

"Ydinvoimalaitoksen mahdollinen tulo Pyhäjoelle aiheuttaa suurta asuntotarpeen kasvua, johon kunnan tulee varautua jo etukäteen. Maankäyttöstrategian Kasvuvoima -kehityskuvassa kuntaan tulee vuoteen 2025 mennessä yli 1000 uutta asukasta, mikä tarkoittaa monien satojen uusien asuntojen tarvetta."

On luultavasti arvioitu reilusti yläkanttiin ja luo liian optimistisia odotuksia KK1 vaihtoehdolle.

Kehityskuvalle KK1 on kirjattu varsin aggressiivinen tavoite: *"Kasvuvoima- ja Juuret -kehityskuvat vaativat kunnalta erilaista maapolitiikkaa ainakin maanhankinnan volyymin osalta. Kunnan suunnitelmallisen kasvun varmistamiseksi ydinvoimalan tullessa, Pyhäjoen kunnan tulee hankkia vuoteen 2025 mennessä monia kymmeniä hehtaareja maa-alueita asemakaavoituksen tarpeisiin. Näiden alueiden olisi tarkoituksenmukaista pääosin sijoittua nykyisen kuntataajaman yhteyteen."* Tämä vision toteutuminen selkeästi edellyttäisi pakkolunastustoimia kuntataajamassa ja vaatisi runsaasti resursseja, mm. rahoitusta.

Kehityskuvassa KK2 varaudutaan paljon inhimillisempään maltilliseen kehitykseen ja se oletettavasti sujuu paremmassa yhteisymmärryksessä kuntalaisten kanssa.

TAVOITTEET MAANKÄYTÖLLE KYLÄALUEILLA

"Kyläalueiden tulee säilyä elinvoimaisina. Erityisesti tulee panostaa peruspalvelut omaavien kyläalueiden asuttuna säilyttämiseen. Kyläyhdistyksiä tulee kannustaa tonttimarkkinointiin, mutta myös yhteiskäyttöalueiden ylläpitoon."

Tässä kohdassa kylien kehittäminen kaadetaan kylien omalle vastuulle, mutta ei mitenkään luoda myönteiselle kyläkehitykselle edellytyksiä tai kannusteta ihmisiä toimimaan kotiseutunsa puolesta. Tässä olisi syytä osoittaa tukea (niin henkistä, kuin aineellista) ja suunnitelmallisuutta siitä miten kylät voivat organisoitua tuottamaan ko. palveluja.

YLEISKAVAOHJELMA

Yleiskaavaohjelma: KK2, Juuret

1. Hanhikiven ydinvoimalaitosalueen osayleiskaavaa laaditaan yhtäaikaaisesti sekä Pyhäjoen kunnan että Raahen kaupungin alueelle. Osayleiskaavan laadinta on käynnissä ja sen tulisi valmistua 2010 – 2011 riippuen maakuntakaavan lainvoimaiseksi tulosta.

Kohta voidaan poistaa tästä, koska KK2 vaihtoehdon toteutuessa ydinvoimalaa ei Pyhäjoelle rakenneta ja viittaukset siihen voidaan unohtaa.

7. Pyhäjoen merenrannikon rantayleiskaavaa uudistetaan tarvittaessa. Ajankohta on oletettavasti suunnittelujakson (2010 - 2025) loppupuolella. Suunnittelussa ja suunnittelun ajoituksessa otetaan huomioon ilmastonmuutoksen aiheuttamat muutokset toimintaympäristössä.

Tähän kohtaan voidaan lisätä: Parhalahden rantayleiskaavan valmistelu (joka keskeytettiin 2008) sekä mahdollinen ranta-asemakaavan valmistelu aloitetaan heti suunnittelujakson alkupuolella.

Perustelu: Parhalahden ranta-alueiden kehittämiseksi on tullut uusia paineita ydinvoimalaitoshankkeen vuoksi. Toisaalta laitosta varten tehdyt selvitykset ovat tuoneet esille merkittäviä alueen vahvuuksia ja arvoja, joiden merkitystä ei aiemmin ole osattu huomioida, eikä niitä ole hyödynnetty.

ASEMAKAAVOITUS

Tässä kohdassa Ydinvoimahanke työllistävä vaikutus, joka kohdistuisi Pyhäjoen alueelle on ylimitoitettu perustuen kokemuksiin ja toteutuneisiin lukuihin mm. Eurajoelta.

MAAPOLIITTISET TOIMINTALINJAT

Koska kunnanjohtajan lausuman (Kuulumiset 27.2.) mukaan ohjelma on vielä pahasti raakile ja toteuttamisohjelman laatijan mukaan (valtuustoseminaari 17.2.) ohjelma vaatii tarkentamista, esitämme, että nyt annettujen lausuntojen/ palautteiden ja niistä mahdollisesti johtuvien tarkennusten jälkeen strategia ja toteuttamisohjelma asetetaan kokonaisuutenaan nähtäville ja niistä pyydetään lausunnot kyläyhdistyksiltä ja muilta yhdistyksiltä, maanomistajilta, osakaskunnilta ja muilta kunnallisilta toimijoilta.

Perustelu on todettu ohjelmaluonnoksessa:

”Pitkäjänteisen maapolitiikan keskeinen tavoite on, että suunniteltu maa saadaan käyttöön suunniteltuna ajankohtana oikeaan hintaan. Tämä vaatii, että päätöksenteossa sitoudutaan seuraaviin yhdessä sovittuihin toimintalinjoihin: mm.

- taajamaa, kyliä ja maaseutualueita kehitetään niiden omista lähtökohdista**
- kuntalaiset osallistuvat lähialueidensa kehittämiseen sekä viihtyvyyden ylläpitoon”**